

Fjerning av mandler er en av de vanligste operasjonene som utføres på barn. Operasjonen kan i henhold til retningslinjer utføres ved tilbakevendende halsbetennelser over minst to år, tilbakevendende halsbyller eller ørebetennelser og ved store mandler som fører til pustevansker og svelgeplager for barnet.

Pasientutvalg og definisjoner

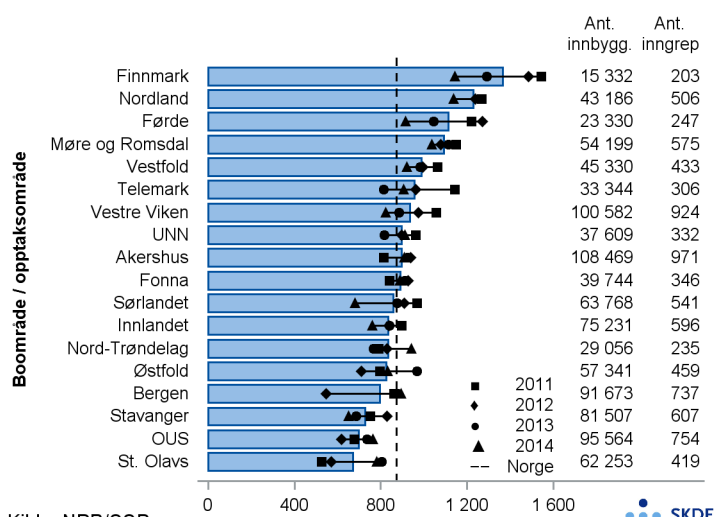
Utvalget består av alle kontakter (innleggelse, polikliniske konsultasjoner og dagbehandling) med inngrepet fjerning av mandler, for barn i somatisk spesialisthelsetjeneste, inkludert private avtalespesialister.

Fjerning av mandler er definert ved hoved- eller bidiagnose (ICD-10) H65.2, H65.3 eller i kategoriblokken J35, i kombinasjon med prosedyrekodene (NCSP) EMB10, EMB12, EMB15, EMB20, EMB30 eller EMB99 for ISF-finansierte sykehus. For avtalespesialister benyttes de samme diagnosekodene i kombinasjon med takstene K02a, K02b, K02d, K02e, K02f eller K02g.

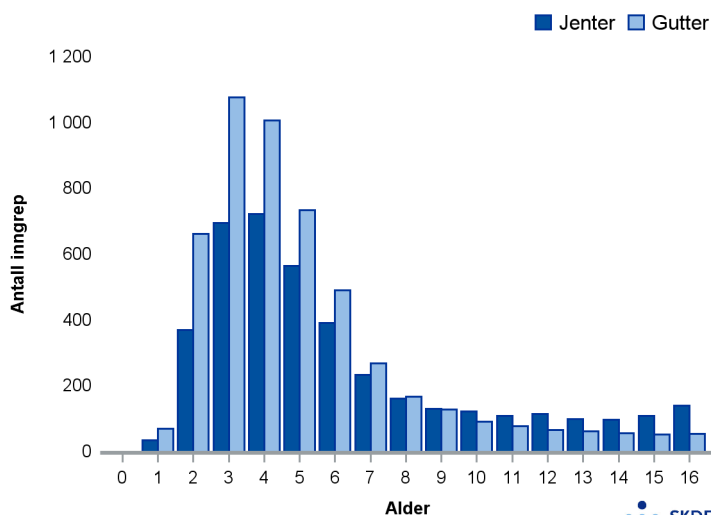
Kommentarer

Forbruksraten for fjerning av mandler er dobbelt så høy for barn bosatt i boområde Finnmark som for barn bosatt i boområde St. Olavs. Det utføres gjennomsnittlig 9 200 inngrep pr. år. For de fleste boområdene varierer ratene relativt mye fra år til år. Samlet er det en nedgang på rundt 400 inngrep i 2014, sammenlignet med året før.

I nærmere halvparten av boområdene er det arbeidsdeling mellom offentlige og private aktører. Boområde OUS har høyest andel som opereres privat (53%). Det ser ikke ut til å være noen sammenheng mellom andelen private operasjoner og forbruksrate.

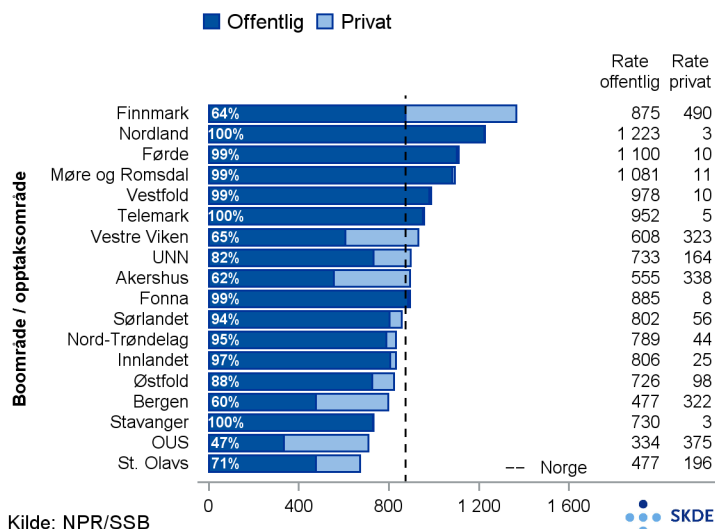

Kilde: NPR/SSB

Kilde: NPR/SSB

Kirurgi, fjerning av mandler, aldersjusterte forbruksrater pr. 100 000 barn 0-16 år, pr. boområde, pr. år og gj.snitt 2011-2014

Kilde: NPR/SSB

Kirurgi, fjerning av mandler, offentlig og privat, aldersjusterte forbruksrater pr. 100 000 barn 0-16 år, pr. boområde, gj.snitt 2011-2014

Kirurgi, fjerning av mandler, antall inngrep, alder og kjønn, gj.snitt 2011-2014

Fjerning av mandler gjøres oftest på barn i alderen 2 - 6 år, og oftere på gutter enn på jenter.

Det er betydelig variasjon i forbruksratene for fjerning av mandler mellom boområdene. Det er imidlertid ingen kjent geografisk variasjon i forekomst av de bakenforliggende tilstandene (tilbakevendende halsbetennelse og ørebetennelse). Variasjon i forbruk kan derfor tolkes som et uttrykk for ulik medisinsk praksis hva gjelder både henvisning, vurdering og prioritering av pasienter med disse tilstandene.